І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: BArcly 7-5337
BArcly 7-4125
Тел. з Ню Йорку:
УНСоюз: 435-8740

РІК LXXIV. Ч. 23. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го ЛЮТОГО 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 7, 1967 No. 23. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Понеділок, 6-го лютого, 1967

В АМЕРИЦІ

КРАЙОВА КОСМІЧНА І АЕРОНАВТИЧНА Адміністрація повідомляє, що покищо відбуватимуться лети космічних кораблів на Місяць, але без астронавтів. Три астронавти, які згинули внаслідок пожежі в космічному кораблі Аполло 1, мали летіти в 14-денну подорож довкола Землі 21-го лютого. Ще не визначена дата, коли інші астронавти полетять в програмі Аполло 1. Астронавти Гріссом, Сайт і Чеффі мали жити під час пожежі від 12-ох до 15 секунд. Вони хотіли вийти з кабіни, але не могли швидко відкрити дверцята.

СЕНАТ ВІДКИНУВ ПРОЄКТ СЕНАТОРА демократа з Пенсильвенії Джозефа С. Кларка про те, щоб голови Сенатських Комісій не могли бути старші за 70 років. Сенатор Кларк має 65 років. Але цей проєкт відкинули, хоч він в останній хвилині був поправлений в тому напрямку, що не відносився до урядуючих вже голов Сенатських Комісій. Тепер 6 голов Сенатських Комісій старші за 70 років: 89-річний Карл Гейден (Ком. видатків), 76-річний Аллен Еллендер (рільництво), 72-річний Лістер Гілл (праця), 71-річний Клінтон Андерсон (Космічні справи), 70-річний Джан МекКлеллен (урядові операції) і Еверест Джорден (Комісія правил).

ПРЕДСТАВНИК АМЕРИКАНСЬКОГО ЛЕҐІОНУ Воррен Мек Доналд, зізнаючи в Сенатській Комісії Закордонних Справ, виступив проти ратифікації консулярного договору з СССР, бо тепер не час на такі чинності, які свідчили б, що „ЗДА і СССР є миролюбними партнерами". СССР, казав МекДоналд дають масову допомогу Північному В'єтнамові. Відкриття совєтських консулятів у ЗДА було б „дозволом на ведення шпигунства", — твердив представник Американського Леґіону.

ВОЛТЕР П. РУТЕР, голова Об'єднаних Автомобільних Робітників, зрезиґнував із становища віце-президента в Американській Федерації Праці — Конґресі Індустрійних Організацій. Цей його крок поглибив розходження між спілкою Автомобільних Робітників і АФП - КІО, яке заіснувало минулого року в справі політики у В'єтнамі та деяких внутрішніх справ. Одночасно зрезиґнували три інші члени Об'єдн. Авт. Робітників із становищ у Виконній Раді АФП - КІО. Спілка Автомобільних Робітників на конвенції в квітні має розглянути своє становище до АФП-КІО. Рутер є головою Департаменту Промислових Спілок в АФП - КІО.

В КЛІВЛЕНДІ, Огайо, ВИПРОБОВУЮТЬ контроверсійну вакцину проти пістряка на 100 пацієнтах, які самі на це погодилися, бо лікування іншими засобами їм не помагало. Цю вакцину Корпорації Ранда випробовують в шпиталі під проводом д-ра Роленда Дізінгера на пацієнтах, які походять із ЗДА, Англії, Канади і Пакістану. Деякі лікарі не радили своїм пацієнтам лікуватися вакциною корпорації Ранда, а Клівлендське Лікарське Товариство протестувало в двох випадках проти її вживання. Ще завчасно говорити про успіх, але самі пацієнти потішаються, що їм нібито ліпше.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕСТЕРІГ ПЕЙПІНҐ, що „терпеливість Совєтського Союзу має межі" і що СССР застосує „протизаходи" у випадку дальшого шиканування совєтських дипломатів у Пейпінґу. Великі совєтські літаки - джети евакували більшість жінок і дітей, громадян СССР, з Комуністичного Китаю. Китайці затримали їх 6 годин на летовищі в Пейпінґу. Видалено 100 китайців, працюючих при совєтській амбасаді, а совєтський уряд повідомив китайський уряд, що на те місце прибудуть совєтські робітники. Ситуація між Москвою і Пейпінґом знову загострилась, коли совєтська поліція здерла з будинку комуно - китайської амбасади в Москві ґабльоти з світлинами, як московська поліція розганяла і била китайських студентів.

ЧЕСЬКИЙ УРЯД ЗВІЛЬНИВ засудженого в минулому тижні на 8 років в'язниці американського громадянина чеського роду, Владіміра Казана Комарека за його революційну роботу проти комуністичного режиму в Чехії в рр. 1948-50. Звільнення Комарека відбулось внаслідок дипломатичних заходів: чехи вирішили, мабуть, що задля тієї справи не варто втратити американських туристів і загострити взаємини з Америкою. Комарек вже вернувся до Америки.

СХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ УРЯД НАТАВРУВАВ румунський уряд за те, що той погодився обмінятись з Західньою Німеччиною амбасадорами, не поставивши за передумову, щоб Західня Німеччина визнала теперішні кордони в Европі, отож польський кордон на Одрі-Ніссі і Східню Німеччину та виреклась амбіції мати атомову зброю. В цьому тижні має відбутись у Східньому Берліні з'їзд сателітських міністрів закордонних справ, на якому німецькі комуністи переконуватимуть їх, щоб вони не йшли за прикладом Румунії.

КІПРСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АРХИЄПИСКОП МАКАРІОС ПРИЇХАВ до Атен на запрошення грецького короля Константина на коронну раду у справі дальшої долі Кіпру. Туреччина гостро запротестувала була проти того, що Кіпр почав спроваджувати зброю з СССР, та водночас турки повели дипломатичні заходи в Атенах і Москві задля мирного поладнання довгого конфлікту за Кіпр.

ПАПА ПАВЛО VI ПРИЙНЯВ в п'ятницю минулого тижня на 1/2-годинній авдієнції демократичного сенатора Ню Йорку Роберта Кеннеді. Кеннеді буцім-то інформував Папу про теперішні кращі вигляди на швидке замирення у В'єтнамі. Таке своє переконання сен. Кеннеді висловив теж західньо-німецьким і італійським державним мужам, з якими зустрічався впродовж своєї 10-тиденної подорожі по Західній Европі. Кеннеді вже вернувся до Америки.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВЕЛЕТЕНЬ - ЛІТАКОНОСЕЦЬ „ФРЕНКЛІН Д. РУЗВЕЛТ" ПРИЧАЛИВ наприкінці минулого тижня до порту Кейптавн в Південно - африканському Союзі, щоб набрати пальне, але 3.800 осіб залоги того корабля дістали заборону виходити на беріг. Хоча 60.000-тонновий корабель обмінявся на привітання 21-им гарматнім стрілом з прибережною південно - африканською батерією, оркестри грали і тисячі мешканців вибігли до порту, проте команда корабля і американська амбасада у Південній Африці лякалися, щоб не прийшло до прикрих інцидентів, коли поруч із білими моряками висядуть на беріг також 200 муринських: у Південно - африканському Союзі існує політика суворого расового поділу і нема там дворасових розвагових місць.

ЕКЗЕКУТИВА УККА ВИСЛУХАЛА ЗВІТІВ ГОЛОВИ ТА КОМІСІЙ, СВХАЛИЛА НОВІ АКЦІЇ

Ню Йорк. — Справа відповідної акції проти ратифікації договору про відкриття нових совєтських консулятів в Америці, відповідна капіталізація роковин 22-го січня, створення в Конґресі ЗДА відповідного Комітету Поневолених Націй та інші акції у Вашинґтоні, про які звітував чи пропонував президент УККА проф. Лев Добрянський, як і звідомлення різних комісій, зокрема Фінансової, і нові справи були головним предметом чергових нарад Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки, що відбулися тут у приміщеннях НТШ минулої п'ятниці, 3-го лютого. В нарадах, що ними проводив екзекутивний віце-президент УККА Йосип Лисогір, взяло участь 27 членів Екзекутиви.

Звіт проф. Добрянського

Президент УККА проф. д-р Лев Добрянський в своєму звіті про ведену ним акцію у Вашинґтоні звернув окрему увагу на справу ратифікації підписаного в 1964-ому році консулярного договору між ЗДА і СССР, що саме тепер є на порядку Конґресу ЗДА. Проти цього договору, що давав би большевикам право на встановлення нових формально консулятів а фактично шпигунських осередків на терені ЗДА є поважна опозиція і проф. Добрянський сам уже від кількох років веде наполегливу акцію проти того договору, використовуючи свої впливи в Конґресі. Остаточно опозиція добилася того, що в цій справі відбуваються публічні переслухання. Проти ратифікації договору свідчив уже репрезентант Американського Леґіону і цього тижня буде свідчити проф. Добрянський. Проф. Добрянський вважає, що в цій акції багато допомогли б відповідні листи наших громадян та їх організацій і установ до своїх законодавців — сенаторів і конґресменів. Канцелярія УККА в найближчих днях вишле всім своїм Відділам відповідні вказівки і поради в цій справі. Було б також побажане, щоб американсько - українські установи порозумілись в цій справі з такими ж установами інших груп та повели акції спільно.

Відзначення роковин 22-го січня в Конґресі ЗДА було цього року одним з найуспішніших — звітував в дальшому проф. Добрянський. Крім молитов, проведених українськими католицькими і православними священиками в Сенаті і Палаті Репрезентантів, цього року понад 60 американських законодавців склали в цій справі заяви прихильні для українського народу та його визвольних змагань — про що звітувала наша преса.

Продовжується у Вашинґтоні акція в справі створення окремої Конґресової комісії для поневолених націй. Цій справі можна буде знову віддати більше уваги після закінчення акції проти консулярного договору.

Все ще є на порядку також справа Шевченківської поштової марки.

Звідомлення проф. Добрянського про відзначування роковин 22-го січня у Вашинґтоні доповнив директор канцелярії УККА мґр. Іван Базарко, поінформувавши що цього року посадники 51 американського міста та губернатори 13 стейтів підписали відповідні проклямації, проголошуючи день 22-го січня Днем Української Незалежности та закликаючи

(Закінчення на стор. 3-ій)

У Дітройті відбулися загальні річні збори Окружного Комітету Відділів УНС

Дітройт, (І.Б.). — Дня 29-го січня тут відбулися Річні Збори Окружного Комітету Відділів УНС, при 36 присутніх, що заступали 18 відділів Округи. Зборами проводив головний контролер І. Ващук, секретарював дир. І. Сточанський. По затвердженню протоколу наступили звіти членів уступаючої Управи. Зі звітів було видно, що як Управа Окружного Комітету, так й управи відділів, посвятили в минулому, конвенційному році, багато уваги і праці для придбаних нових членів. Організатор В. Гірняк в довшій доповіді насвітлив працю відділів округи і підкреслив, що округа перевиконала назначений їй контингент нових членів. До управи на 1967 рік вибрані: А. Триш — голова, П. Федик, П. Мудрий, М. Бобер і А. Слюсарчук — заступники голови, Д. Івасишин — секретар, В. Бориськевич - Бойд — секретар анг. мови, В. Терлецький — касир, І. Терлецький — імпрезовий референт, В. Дідик — організаційний і І. Білоус — преса. Організаційна референтура: Марія Ткач, М. Лозинський і І. Сточанський. Контрольна Комісія: Я. Базюк, А. Масний і М. Ціко. На закінчення зборів гол. контролер І. Ващук зреферував плян праці на біжучий рік. Постановлено здобути 444 нових членів і влаштувати імпрези, що дали б певний дохід. По зборах була перекуска, в часі якої роздано п'ятдесятникам золоті годинники.

У Ню Йорку відбувся Літературно-Мистецький Ярмарок

Ню Йорк. — У неділю 5 ц. м. відбувся тут при вщерть повній залі Джуніор Гайскулу влаштований Літературно - мистецьким Клюбом новий, після дворічної перерви, Літературно-мистецький Ярмарок. В програмі були виступи двох вокальних квартетів - ревелерсів, чоловічого ансамблю „Каравана" з Нюарку (Богдан Бемко, Роман Канюка, Любомир Калинич і Михайло Длябога, при фортепіяні Марійка Ґеча) та жіночого ансамблю з Торонта, Канада, у складі Олени Глібович, Віри Байрак, Віри Івашко і Жені Котич, при фортепіяні Стефанія Жовнір. Започаткувала вечір смичкова оркестра проф. В. Цісика, зложена з його учнів, яка між ін. відіграла „Українську в'язанку" укладу В. Цісика. Із сольоспівом виступила В. Жила-Наливайко (кольоратурне сопрано), гру на арфі запродукувала пані Марія Леськів, а з двома балетними точками укладу Ольги Ковальчук - Івасівки виступила Таня Лютик, у другій точці разом з маленькою Мартусею Мачай. Центральною мистецькою точкою програми була інсценізація оповідання Стефаника „Побожна" у виконанні пані С. Сердюк і С. Крижанівського, а Микола Понеділок і Іван Керницький відчитали по одній своїй новій гуморесці. Спільний виступ обох квартетів закінчив той мистецький вечір. Акомпаніямент вела Марія Цісик. Конферансієрку вів С. Крижанівський, адміністрацією всього вечора керував М. Івасівка. Голова ЛМКлюбу Борис Ржепецький наприкінці подякував виконавцям і публіці.

МЕКНАМАРА ПРО МИР У В'ЄТНАМІ

Секретар оборони ЗДА Роберт МекНамара (зліва) розмовляє з двома членами Палатної комісії для справ збройних сил — конґресменами Л. Менделем Ріверсом та Ф. Едвардом Гебертом в перерві під час переслухань у Конґресі. Після цих переслухань МекНамара заявив журналістам, що він не бачить якихось ознак, щоб Північний В'єтнам хотів переговорювати в справі закінчення війни у В'єднамі.

Північний В'єтнам буцім-то погодився на мирові переговори

Вашинґтон. — Північний В'єтнам буцім - то погодився, щоб закінчення В'єтнамської війни шукати у 3-ступневій мировій акції, при чому в першому ступні треба б наладнати взагалі безпосередні зв'язки між ЗДА й Північним В'єтнамом, у другому ступні узгіднити в переговорах майбутню ролю ЗДА у Південному В'єтнамі, а в третьому переговорити взагалі про розв'язання цілої В'єтнамської проблеми. Таку пропозицію ніби зробив голова північно - в'єтнамської дипломатичної місії в Парижі, Маі Ван Бо французькому міністерству закордонних справ, а голова авійського відділу того міністерства переказав це сенаторові Робертові Кеннеді під час його перебування в Парижі 10 днів тому. Ревеляції про це приніс нюйоркський тижневий журнал „Нюзвік". Роберт Кеннеді кількакратно висловився під час отієї своєї подорожі по Европі, що „наступних кілька тижнів буде вирішних для справи війни чи миру у В'єтнамі", не з'ясувавши ближче, що він має на увазі. Однаково офіційні американські кола, як сам сен. Роберт Кеннеді не дали ще до того повідомлення „Нюзвіку" ніяких коментарів. Зате лівий австралійський журналіст Вільфред Бурчетт, який недавно мав інтерв'ю з північно - в'єтнамським міністром закордонних справ Нґуєном Дуї Трінем, заявив у Камбоджі, що названий північно - в'єтнамський міністер зробив конкретну пропозицію Америці — розпочати мирові переговори при передумові, що Америка припинить спершу „беззастережно й остаточно" бомбардування Північного В'єтнаму з літаків.

ЗДА втратили у В'єтнамі впродовж 5-ох років 1.750 літаків

Вашинґтон. — З'єднані Держави втратили у В'єтнамі впродовж останніх 5-ох років, отож від 1962-го року, коли вперше заактивізувались у спротиві проти тамошньої комуністичної агресії, 1.750 машин. Ця цифра охоплює однаково 1.120 „окрилених" літаків, як 630 гелікоптерів і вона стосується однаково машин, збитих наземним ворожим вогнем як протилетунськими ракетами або в повітряних боях, і то однаково в Південному В'єтнамі, як над Північним В'єтнамом, як також усі втрати внаслідку нещасливих випадків, зударів у повітрі й технічних хиб, а також внаслідку саботажів. Втрати американського летунства широко аналізує військовий референт „НИ Таймсу" Гансон В. Болдвін у числі з понеділка 6 лютого ц. р. з покликанням на „джерела з Пентаґону". Він звертає увагу, що щораз кращає і посилюється північно - в'єтнамська протилетунська оборона, внаслідку чого в 1966 році було на 350 американських втрачених літаків більше, аніж в попередньому 1965 році. Болдвін впевняє, що відсотково в'єтнамські летунські втрати Америки менші за ті, що були в другій світовій війні та навіть в Кореї. Грошово — ті втрати перевищують 1 більйон долярів.

Футболісти „Ч. Січі" відпали від гор за Чашу ЗДА

Футболісти „Чорноморської Січі" з Нюарку потерпіли поразку 1 : 4 з італійською дружиною „Рома" у фінальних змаганнях стейту Ню Джерзі в грах за Чашу ЗДА. У зустрічі, яка відбулася минулої неділі, 5-го лютого в Петерсоні, Н.Дж., січовики вели 1 : 0 до 80-ої хвилини, коли італійці здобули вирівняння. Тоді заряджено догривку, в якій українська дружина втратила троє воріт. Стрільцем воріт для „Ч. Січі" був Шорт, який здобув ведення для „Ч. Січі" на 62-ій хвилині зустрічі. Внаслідок цієї програної „Ч. Січ" відпала від дальших гор за Чашу ЗДА. У чергових змаганнях сімкового футбольного турніру в Петерсоні минулої п'ятниці, 3-го лютого, здобули „січовики" перемогу 2 : 0 над дружиною „Елізабет Айріш". „Чорноморська Січ" займає у цьому турнірі третє місце з різницею на одну точку від першуна турніру.

УСК Ню Йорк переміг дружину „Айнтрахт" 4 : 2 у минулонедільних мистецьких змаганнях „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу, які відбулися на грищі „Айнтрахту" в Асторії, Н.Й. Ворота для УСК-у здобули: Дж. Янґ 2, Вільсон і МекКулвей по одних. У складі УСК-у дуже добреописалися молоді змагуни: Шмага на обороні і Коваленко на лівому крилі.

ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМІСІЯ ОФОРМЛЮЄ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УЧАСНИКІВ СКВУ І ЙОГО ПРОГРАМИ

Ню Йорк. Устійнення передбачених учасників Світового Конґресу Вільних Українців, системи їх вибору та їх ролі як і деякі аспекти маніфестаційної частини програми Конґресу були головним предметом чергових нарад Організаційної Комісії Підготовчого Комітету Пан-Американської Української Конференції Світового Конґресу Вільних Українців, що відбулися тут у приміщеннях НТШ минулої п'ятниці, 3-го лютого. Очевидно, що всі рішення і ухвали цієї Комісії з осідком в Ню Йорку, як і Програмової з осідком у Вінніпеґу, мають виключно характер пропозицій та рекомендацій, а зобов'язуючої сили рішень вони набирають щойно тоді, як будуть узгіднені та спільно винесені обидвома Комісіями, які і творять Підготовний Комітет.

Пропозиції щодо учасників та їх запрошення

На Світовому Конґресі будуть учасники і гості. Право активної участи в Конґресі матимуть у першу чергу всі Владики Українських Церков. Підготовний Комітет, зглядно ПАУК запросить до такої активної участи усі центральні українські репрезентації в поодиноких вільних країнах, як КУК у Канаді, УККА в Америці чи Центральне Представництво Української Еміґрації в Німеччині (ЦПУН). Організаційна Комісія пропонує, щоб усі члени керівних органів (Президії КУК, Екзекутиви УККА і т. д.) мали право активної участи в Конґресі. Дальше організаційна Комісія пропонує, щоби ці центральні репрезентації вже самі запропонували, зглядно подали Підготовному Комітетові список крайових організацій своїх країн, які мають право на активну участь у Конґресі. Крайовою організацією вважається кожна організація, що має свою централю та свої відділи в поодиноких стейтах, провінціях чи містах українського поселення даної країни. Щодо кількости умандатованих репрезентантів-делеґатів таких крайових організацій, Організаційна Комісія пропонує, щоби кожна така крайова організація до 500 членів мала право на двох делеґатів, до 1.000 членів — трьох делеґатів, до 5.000 членів — чотирьох делеґатів, до 10.000 членів — п'ятьох делеґатів, до 20.000 членів — шістьох делеґатів, а понад 20.000 членів - сімох делеґатів. Крайові репрезентації також мали б запропонувати Підготовному Комітетові запрошення почесних гостей з їхніх країн. Як згадано, це є пропозиції Організаційної Комісії, які мають ще бути узгіднені з Програмовою Комісією.

Підкомісії

Організаційна Комісія в дальшому рішила створити цілий ряд своїх підкомісій, що займатимуться практичною підготовою СКВУ на місці, себто в Ню Йорку. Передбачається створення таких комісій, як господарська, бенкетова, імпрезова, публікаційна, преси та інформацій, реєстраційна, публічних зв'язків, реґулямінова та ін. Також уже в короткому часі буде встановлене бюро Організаційної Комісії з відповідним урядовцем.

Узгіднювання плятформи

Підготовний Комітет, себто спільно Програмова і Організаційна Комісії для СКВУ вже приготовили ряд проєктів різних матеріялів, що мають бути предметом ухвал СКВУ. Прийнято засаду, що всі ці матеріяли повинні бути узгіднені з усіми учасниками Конґресу вже перед Конґресом і в тій цілі вже вкоротці після того, як буде встановлений список повноправних учасників Конґресу, почнеться висилка цих матеріялів для дальшого узгіднення. Підготовний Комітет висилатиме ці матеріяли до крайових репрезентацій, а їхнім завданням і обов'язком буде подбати про дальше узгіднення цих матеріялів із своїми крайовими організаціями.

В найближчому часі мають відбутися чергові наради Організаційної Комісії, як також передбачається в короткому часі наради цілого Підготовного Комітету для остаточного встановлення та вирішення цілого ряду справ, зв'язаних уже з практичною підготовою до цієї великої події, що нею буде Світовий Конґрес Вільних Українців в Ню Йорку в листопаді цього року. На тих нарадах буде остаточно вирішена вже і подрібна програма-порядок самого Конґресу, в рямках якого передбачається демонстрацію перед Об'єднаними Націями.

В нарадах Організаційної Комісії взяли участь: її голова Йосип Лисогір, який проводив нарадами, ред. Іґнат Білинський, д-р Матвій Стахів, д-р Володимир Ґалан, дир. Степан Спринський та ред. А. Драган.

Українці демонстрували в Лондоні у зв'язку з приїздом Косиґіна

Лондон. — Українці влаштували в Лондоні вуличну демонстрацію, маршуючи по Бейсвотер Ровд недалеко совєтської амбасади з плякатами й транспарентами, тавруючи совєтський колоніяльний режим та вимагаючи державної самостійности для України.. Водночас балтійці влаштували вуличну демонстрацію недалеко резиденції прем'єра Гаролда Вільсона на Давнінґ Стріт, при чому балтійські дівчата були зодягнені в національні одяги. Ці демонстрації відбулися у зв'язку з приїздом в понеділок 6 лютого ц. р. до Лондону совєтського прем'єра Алексєя Косиґіна на чолі 27-членної делеґації. Британський прем'єр Вільсон заповів, що він наполягатиме в нарадах з Косиґіном, щоб Совєтський Союз включив себе активно в мирове посередництво за закінчення В'єтнамської війни та що президент Джансон підтримує те його становище. Однак — за попередніми газетними вістками — Косиґін, передбачуючи, що британці захочуть використати його візиту для розмов про В'єтнам, зумисне не включив у свою делеґацію міністра закордонних справ Андрея Громика, а взяв тільки совєтських „спеців" від торговельних справ та культобміну.

Вістку про демонстрацію українців і балтійців в Лондоні подав „Н. И. Таймс" з 6 лютого ц. р.

ТРИ НОВІ УКРАЇНСЬКІ МІТРАТИ В ПОЛЬЩІ

Торонто. — Тижневик „Гомін України" повідомив у числі з 4 лютого, що польський кардинал Ст Вишинський найменував трьох українських священиків, замешкалих у Польщі, мітратами. Це найвище відзначення одержали: о. Василь Гриник, прелат перемиської капітули, замешкалий у Циганках біля Ґданська, о. Микола Денько, професор Духовної Семінарії в Перемишлі, тепер замешкалий у Кракові і о. декан Мирослав Ріпецький, парох Лісок біля Сокаля, виселений на Захід, де заложив каплицю Покрови Пресвятої Богородиці в Хшанові.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Консулярний договір

Підписаний у Москві ще в 1964 році договір про відкриття в ЗДА й СССР консулятів і всі зв'язані з цим питання набрав знову розголосу. У 1965 році, коли виявилось, що годі було знайти в Сенаті потрібних для його ратифікації двох третіх голосів, відкладено ту ратифікацію до часу, коли витвориться краща коньюнктура. Президент рішив зактуалізувати тепер той консулярний договір, і вживає енерґійних заходів, щоб осягнути його ратифікацію. У цій справі він знайшов охочого союзника в особі голови сенатської Комісії для закордонних справ, Дж. В. Фулбрайта, палкого противника політики Президента у В'єтнамі, але й не менш палкого прихильника закордонної політики „співіснування" та „будування мостів" між Америкою і комуністичними країнами. Власне ратифікація консулярного договору з СССР має стати одним із доказів того, що американськиx Уряд будує такі „мости".

Щоб створити відповідну атмосферу в Сенаті, Дж. В. Фулбрайт почав переслухування у своїй Комісії, щоб з'ясувати міжнародні зобов'язання Америки. Але всі три перші покликані ним свідки — колишні амбасадори Джордж Кеннан і Едвін Райшавер та співредактор „НИ Таймсу" Гаррісон Селсбері — в один голос запевняли, що в комуністичному світі зайшли поважні зміни у користь співпраці з Заходом і що Америка повинна до цього „достосуватись". Відомий коментатор Волтер Ліпман зразу ж підхопив ті зізнання у користь консулярного договору в своїй статті „Не слід легковажити Кеннана й Райшавера". Далі: деякі республіканські сенатори з ліберального крила звернулися до Д. Д. Айзенгавера із запитом, як ставитися до того договору, і Айзенгавер, за урядування якого вийшла ініціятива такого договору, неначе з'явився за його ратифікацією. Врешті сам Президент присвятив цій справі вступну заяву на пресовій конференції з 2-го ц. м.

А втім, консулярний договір має в Сенаті й американській пресі також дальших послідовних опонентів. Едґар А. Маврер у своїй статті „Мости можуть бути небезпечними" слушно твердить, що наївною є віра, що той договір може дати більшу безпеку американським туристам в СССР, як її мають вони тепер. Найголовніше, що справа не в самому консулярному договорі і не в тому, скільки нових шпигунів з правом дипломатичної недоторкальности Москва зможе висилати до Америки, а в тому, що годі давати важливі політичні й моральні концесії Совєтам в той час, коли вони висилають всебічну допомогу комуністам у В'єтнамі і далі ведуть ворожу Америці політику.

З тих і подібних міркувань наполегливу акцію проти ратифікації того договору веде президент УККА проф. Лев Добрянський.

Сила організації

„Громада — великий чоловік", „у єдності — сила" та подібні прислів'я і гасла виникли в творчій уяві не одного якогось письменника, а всього нашого народу, виникли з простої життьової необхідности ставати до гурту, щоб переможно провадити той щоденний бій, який ми звемо коротко: життя.

У країнах демократичних свобід зорганізована сила, зорганізована людська маса є головним мотором руху вперед, головною опорою державного життя у всіх його аспектах і, одночасно є тим підметом, для якого створена й існує держава. Із зорганізованою людською масою числяться всі, від президента почнаючи, аж до звичайного, демократично обираного службовця леґіслятури. Громадяни можуть вибрати або й ні, можуть довірити або й ні, можуть схвалити або й відкинути. Що являли б собою, наприклад, портові вантажники, коли б вони не були зорганізовані в своїй професійній спілці? Поодинчо вони можуть спинити один піднімальний кран чи затримати розвантаження якогось одного корабля, але, виступаючи зорганізованою силою, як профспілчани — вони можуть спинити рух усієї світової фльоти. Все це однаковою мірою стосується і до української громади.

У 1969 році велика союзова громада — наша зорганізована спільнота в Америці — відзначатиме 75-ліття діяльности УНСоюзу. До тієї річниці ми повинні прийти ще більш організаційно скріпленими, з ще більшими успіхами в ділянці забезпечення, з новими важливими виданнями, з новою — вже стотисячною — силою! Це не таке легке завдання, але це — справжній виклик нам усім, членам УНСоюзу. 1966-ий рік минав для нас під знаком ідей великого Івана Франка, якому належать золоті слова: „Кожен думай, що на тобі міліонів стан стоїть". Впродовж наступних трьох років ми всі маємо їх реально здійснювати у всіх проявах політично - громадського і культурного життя, а вже особливо у нашій власній хаті — у великій союзовій родині. Нічого так не боїться ворог, як нашої зорганізованої сили, і нічого так не потрібно Америці, як великих, здорових, творчих, зорганізованих спільнот — здорових клітин усього суспільства.

БОНН — БУКАРЕШТ — МОСКВА

Мюнхен. — 30 і 31 січня в Західній Німеччині перебував Манеску, міністер закордонних справ комуністичної Румунії. Німці сердечно привітали гостя, що приїхав не як турист, але з дорученням від свого уряду — підписати угоду про встановлення дипломатичних відносин між обома державами.

Після комуністичної Югославії, що ніколи не була сателітом Москви, Румунія перша між східньоевропейськими „народними демократіями" нав'язує нормальні відносини з Німецькою Федеративною Республікою.

Між усіми „супутниками" Москви Румунія має найменше спірних проблем з Німеччиною. Забулася окупація Румунії німецькими арміями в 1916 році, коли вона перейшла на бік держав Антанти. За другої світової війни Румунія опинилася під натиском Москви й Берліну, що були до 22 червня 1941 року в союзі.

Румунія мусіла віддати мадярам Семигород (Трансильванію) на заході, а на сході СССР анектував північну Буковину, заселену українцями, та Басарабію з мішаною — мадярсько - українською людністю. Гітлер пробував здобути прихильність румунів українським коштом: 1941 року прилучено до неї велику територію між Дністром і Богом аж до Чорного моря, з Одесою включно. Цю територію названо „Трансністрія" (Задністрянщина).

Коли воєнне щастя обернулося проти Гітлера, то румуни мусіли залишити Буковину й Басарабію. Румунія перетворилася в „народну демократію". За панування Сталіна комуністичні партії „народних демократій" мусіли посилати до Москви на контролю навіть протоколи засідань своїх центральних комітетів. В Румунії верховодили комуністи московського хову.

Ця ситуація поступово змінилася після смерти Сталіна в 1953 році. Опіка Москви набридла й найвірнішим креатурам Кремлю в країнах „народних демократій". А коли розгорівся спір між Москвою й Пейпінґом за провід у світовому комуністичному русі, комуністи в країнах „народних демократій" радісно зідхнули: Москві потрібна льояльна співпраця сателітних урядів проти претенсій Китаю.

Роздор між Китаєм і СССР найрадикальніше почали використовувати румунські комуністи в своєму інтересі. Для цього вжито навіть авторитету Маркса: в Букарешті опубліковано знайдену в одному з архівів Голляндії статтю Маркса з р. 1856, в якій він писав, що Басарабія — це територія „історично приналежна до Румунії".

Щоб показати свою незалежність від Москви, румунський уряд, не питаючись згоди „старшого брата", вирішив вступити в дипломатичні відносини з Західньою Німеччиною. Для цього румунський делеґат — міністер Манеску — приїхав до Бонну.

Ця подія викликала велике занепокоєння в східній зоні Німеччини, що є під окупацією совєтських армій. Призначений з Москви диктатор Ульбріх має острах, що його „демократична республіка", буде політично ізольована, коли за прикладом Румунії підуть Болгарія, Угорщина, Чехо - Словаччина і навіть Польща. У Москві також бояться, що Західня Німеччина через нормалізацію відносин з країнами „народних демократій" здобуде вплив у тих країнах.

Цим треба пояснити несподівану дипломатичну атаку уряду СССР проти Західньої Німеччини саме напередодні візити Манеску в Бонні. В тій ноті, переданій у Москві посольствам ЗДА, Великобританії, Франції і Німецької Федеративної Республіки, зібрано купу найфантастичніших обвинувачень супроти боннського уряду: що він, уряд, готується „з сліпою впертістю" до війни проти своїх сусідів, збирається фабрикувати атомові бомби і т. д. Москва навіть ставить у вину німцям те, що в Західній Німеччині друкується історичні праці про добу панування нацизму, хоч не менше книжок про Гітлера та його товаришів виходить в Британії та Америці.

Багато місця в московській ноті приділено малій, але крикливій партії „національ - демократів", що мала деякий успіх у виборах до соймів у Гессені та в Баварії. У читача складається враження, що московська нота була написана не так з переконання уряду СССР, як на те, щоб заспокоїти сателіта - Ульбріхта. Він найбільше боїться нормалізації в Середній і Східній Европі. Адже тоді довелося б зруйнувати мур у Берліні і зняти колючі дроти на кордоні совєтської зони Німеччини.

П. А.

Натяк на Китай?...

У виголошеній ген. секретарем ЦК КПУ П. Шелестом промові — вказівках, чого бажає компартія від населення з нагоди 50-річчя большевицького п е ревороту в Росії, є домагання звернути якнайбільшу увагу на молодь України. Шелест сказав (цитуємо за „Культурою і життям" з 26 січня): „Треба, щоб наша молодь добре знала, як Комуністичною партією і нашим народом завойовалось щасливе життя. Необхідно постійно дбати, щоб юнаки і дівчата зростали полум'яними патріотами соціялістичної Вітчизни, активно продовжували справу своїх батьків, помножували їх славні революційні трудові традиції, були готові, в разі потреби, із зброєю в руках відстояти завоювання Великого Жовтня". Звичайно про „оборону завоювань жовтня" говорять у СССР маршали та ґенерали, але таку заяву з уст партійного ґауляйтера України можна трактувати, як початок психологічної мобілізації.

Н. Король

ПРО ЩО НЕ ЗГАДУВАЛОСЬ НА КИЇВСЬКОМУ З'ЇЗДІ ПИСЬМЕННИКІВ

Переглядаючи нашу пресу, аж дивно стає, як багато приділяє вона уваги V з'їздові письменників України в Києві. Нас так довго окупант тримає в чорному тілі, так довго на всі наші домагання найелементарніших людських прав ми звикли від нього чути безапеляційне „нельзя", що відкладаний кілька разів п'ятий з'їзд письменників схильні ми уважати за якусь надзвичайну подію в культурному житті України, за якесь „досягнення". А насправді зовсім не так. Воно свідчить лише про спритність московсько - большевицького окупанта і його вміння виходити з неприємної ситуації.

Останнім часом у світі, особливо на форумі Об'єднаних Націй, чуємо великий галас про „рештки колоніялізму", при чому мається на увазі головним чином португальські колонії Анґолю, Напаль і Мозамбік у Африці. В цій справі особливо активно виступають делеґації СССР, УССР та інших комуністичних країн, підтримуючи бльок африканських країн. На тому ж форумі часто показується пальцем, і не тільки делеґацією Португалії, на колоніялізм в самій таки Европі та Азії, як на найбільший і найжорстокіший в наші часи, колоніялізм під вивіскою Совєтського Союзу.

У питанні російського колоніялізму дещо робить і еміґрація, в тому числі й українська. Все це знаходить належний відгомін серед населення московсько - большевицьких колоній, чи то пак „союзних республік". Тому Москва й дала наказ своєму „ґавляйтерові" в Україні скликати цей з'їзд письменників.

Російські колоніялісти рішили переконати населення своєї колонії, „суверенної УССР", що воно нібито користується більшою свободою, ніж негри в африканських колоніях Португалії. Оскільки ж московсько - большевицький „ґавляйтер" в УССР українського походження, то йому наказано разом з письменниками виступити на з'їзді в ролі представника українського народу. І тому перший секретар ЦК КПУ П. Шелест, у своїй вступній промові, що давала загальний тон з'їздові, заявив: „Треба бережливо, з повагою ставитись до нашої рідної, чудової української мови".

Якщо так, то чому ж він не користується українською мовою в щоденному житті? Нам здається, що дитирамби цій мові П. Шелест виголосив „на общепонятном язикє". Доказом цього є недоречне „з повагою", замість „з пошаною" — точний переклад російського „с почтением", яке в таких випадках у російській мові конче необхідне, і зайвий прикметник „української" при наявності присвійного займенника „нашої". Та й чому він мав би зраджувати свою щоденну звичку? Адже говорив він в Одесі, Запоріжжі та інших містах України і щоденно в самому Києві „на общепонятном русском язикє". А українськомовна совєтська преса взагалі ніколи не відмічає, що це — переклад з російської мови. Згідно з цією пресою не тільки міністри і академіки „суверенної" УССР на її території, а навіть Брежнєв і Косиґін розмовляють тут по - українськи!

Відрадним, одначе, явищем на тому з'їзді була згадка про те, що українці, мешканці Юґославії, Румунії, Польщі, Чехо - Словаччини, Арґентини і Бразилії, не тільки існують на світі, а навіть мають свою пресу, літературу і живуть своїм національним, культурним життям, про що раніше в Україні не згадувалось. Голова Правління Спілки Письменників України О. Гончар у своїй промові сказав: „Ми вітаємо сьогодні... читачів і українських літераторів Пряшівщини, літературну молодь, що подає свої голоси в Польщі, Румунії, Юґославії".

Все це добре і приємно чути з уст О. Гончара. На Пряшівщині українців всього біля 250.000, в Польщі біля 500.000, а в Румунії і Юґославії по кількадесят тисяч, і вони все ж таки „подають свої голоси". Одначе, чому нічого не згадав О. Гончар про дев'ять мільйонів українців в Совєтському Союзі, що мешкають поза межами УССР, чому не „подають своїх голосів" чотири мільйони українців Кубані, Терщини і Ставропільщини, біля мільйона південної Курщини і південної Вороніжчини, західньої частини Донщини (колишні так звані „гражданские округа", що 1889 року були відірвані від Катеринославської губернії і прилучені до области Війська Донського", а в 1925 р. поновно були відірвані від УССР і приєднані до РСФСР)? Чому „не подають свого голосу" мільйони українців Казахстану, Киргизії, Узбекістану, українці Сибіру, Зеленого Клину? Адже там їх не десятки тисяч, а понад чотири мільйони. Чи може „опіка" над ними „старшого брата" вплинула в такій мірі, що вони вже не відчувають потреби в своїй рідній мові?

Далі О. Гончар підкреслив, що „мова народу — це найбільший національний скарб, і ми всі маємо його оберігати, в тому числі й авторитетними державними заходами, маємо наполегливо розвивати, оновлювати, збагачувати мову народну своєю літературною творчістю".

Не сказав О. Гончар, як саме український нарід в УССР має „оберігати" цей „найбільший національний скарб — мову" в той час, як „авторитетні державні заходи", до яких він апелює щодо підтримки розвитку і збереження цього скарбу, спрямовані якраз на цілковите його знищення. Взяти хоч би тиражі українських видань, яких не вистачає навіть по одному примірникові для всіх 35.000 бібліотек в УССР. Але в тих же бібліотеках повно книжок „на язикє великого Леніна".

Зрештою, чому українці Кримської области, а віддавна і українці Одеської, Миколаївської, Херсонської, Дніпропетровської, Запорізької, Донецької та Луганської областей мусять читати свої обласні газети „на язикє Леніна", а не по - українськи? Може це і є „оновленням мови" за висловом О. Гончара?

ЖИТТЯ У КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ

Здебільшого до комуністичного Китаю, і то лише до Пейпінґу, їздять закордонні комуністичні представники і делеґації. Тому їхні розповіді про життя китайського населення, його працю, умови, обставини завжди підмальовані, недостовірні. Рідко коли до Пейпінґу прибувають західні журналісти, а ще рідше вдається їм побувати поза столицею, бодай у поблизькій сільській місцевості чи десь на фабриці.

Західньонімецькому кореспондентові з журналу „Кристал" вдалося побачити дещо більше, глибше познайомитися з обставинами життя і праці понад 700-мільйонового народу - велетня, над яким різні дива витворяє комуністичний режим Мао Тсе - тунґа з його „червоною ґвардією". Коротко переповімо побачене тим відвідувачем.

Китайське село — це колгоспне село, всі, крім партійних бонз, працюють на землі, одержують харчі у колективній їдальні, користуються електрикою у своїх будинках з невеликої електрівні. Кожне село, навіть хутірець у сучасному Китаї має власне джерело електроенергії, свою електрівню (можна пропускати, з військово - стратегічних міркувань).

Земля в колгоспі, але до 7 відсотків усієї орної китайської землі належить колгоспникам, як їхні присадибні ділянки, що, дуже старанно оброблені, дають селянам додатковий риж, овочі тощо до скромної колгоспної „пайки". Тепер запальні молодці з „червоної ґвардії" домагаються, щоб присадибні ділянки були взагалі зліквідовані. Однак, навіть пейпінґський уряд не надто за цим домаганням, бо побоюється, щоб не почався голод. Кожний селянин має право тримати і переважно тримає ще в себе вдома 2 свині, кріликів, курей тощо.

Кожний громадянин комуністичного Китаю має картки на деякі продукти, зокрема на риж: 29 фунтів рижу місячно. Ціни на харчі відносно дешеві, але не все можна знайти на ринку. Так, візник - „рікша", який перевозить ровером вантажі, заробляє на місяць до 20 дол. і не платить жадного податку. Добра сорочка в Китаї коштує біля 1 дол, зате фунт масла — лише 4 центи, а фунт рижу — лише півтора цента (по картках, бо приватно він значно дорожчий). Пенсіонери дістають від 50 до 70 відсотків своєї попередньої платні на місяць, вони переважно десь ще працюють.

Заробітні платні в Китаї влада намагається зрівноважити так, щоб директор фабрики, наприклад, заробляв майже те саме, що і звичайний робітник. Тепер „червоноґвардійці" викидають шкіряні дорогі крісла - фотелі з бюр директорів фабрик та установ і ставлять там звичайні стільці чи простенькі крісла. Західньонімецький кореспондент бачив на власні очі, як „червоноґвардійці" знищили цілий дім одного професора, який багато заробляв і виступав проти політики Мао, а на дошці написали, що там жила „потвора"...

Ровери в Китаї дорогі, до 80 дол., годинники на руку — 35-50 дол. Більшість китайського населення має годинники. Жіноча косметика дуже дорога і вважається тепер, під час так званої „культурної революції" — річчю застарілою та непотрібною.

У китайських крамницях майже немає закордонних товарів.
швидким темпом розбудовує свою промисловість, особливо сталеварні. Однак, кореспондент „Кристалу" пише, що ті сталеварні виливають сталь не завжди доброї якости, бо китайцям ще не вистачає вміння. Що вони справді мають, то це працьовитість і терпеливість.

(За „Українськими Вістями" ч. 52, Едмонтон).

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ВІСТКА І ПОДЯКА

У „Свободі" з 29 грудня 1966 року було подано про те, що перебував я в шпиталі, перейшов операцію, стан мого здоров'я добрий. Насправді так воно було до вечера 27-го грудня, і тоді раптом постала гостра комплікація. Дуже дбайливими заходами лікарів за кілька днів ця комплікація — початок запалення легенів — була зліквідована, хоч висока гарячка не припинялась.

По кількох днях постала ще гірша комплікація — плеврит. Щоб урятувати мене від цього нового лиха, було застосовано наймодерніші способи, безліч разів мене рентґеновано з різних сторін. І тільки десь 17 січня гарячка минулась, і припинено інъєкції.

20-го січня було переведено ще одну дуже складну і неприємну перевірку. Аж після того повідомив мене надзвичайно милий, добрий фахівець, директор того хірургічного відділу, де я лежав, д-р Джансон, що 21 січня я зможу йти додому.

Таким робом я перебував у шпиталі 38 днів.

З вище поданого видно, що мені довелося перебувати в шпиталі саме перед Різдвяними Святами та Новим Роком і далі; а тому я не міг сам не тільки розсилати різдвяні та новорічні поздоровлення, але й відповідати на численні поздоровлення і, зокрема, побажання скорого виздоровлення.

Отже, думаю, це моє вияснення буде прийняте до уваги, і мене не буде осуджено за неуважливість чи зігнорування поздоровлень мене і родини з Різдвяними Святами та Новим Роком.

Одноразово з цим щиро дякую всім, хто прислав святкові поздоровлення і побажання мені скорого виздоровлення. Рівнож щиро дякую всім тим, що не жаліли часу і навіщали мене в шпиталі.

Ф. Мелешко

Ню Йорк

Х. Довгалюк

У НАШІЙ ХАТІ

Повертаючись із праці, Зенон Курочка побачив на своєму подвір'ї дві лімузини: батьків і тестів. Протер окуляри, знову наложив їх на ніс. Щось сталося. Смерть дитини, жінки? Аж страшно виходити з авта.

Дійсно — небувала подія. Свати Курочки і Щербаки зійшлися в одній хаті, під одним дахом?! Та вони ж заприсяглися не зустрічатись навіть і на тому світі! А, запитайте, яка причина? Посварилися. Чому? Зенон завжди думав над цим, але й досі причина лишилася таємницею.

Кружляють вістки, що старі Курочки, Зенонові батьки, нарікають на Щербаків, батьків Зенонової дружини Наталі, що вони викрали у них єдиного сина. Так, мовляв, закрутили хлопцеві голову, що мусів женитися...

Ну, що ж, женитися, то така річ, що, як чоловік мусить, то мусить — нема ради. Відбулося весілля. Курочки з Щербаками сиділи на тому весіллі разом лише про людське око. Говорили крізь зуби, і після весілля вже п'ятий рік не зустрічаються. Діти шанують усіх своїх батьків, онук радіє, що має аж дві бабусі і два дідуся, але свати... Раз сказано ні, — то ні!

Якщо поставити на вагу рід одних сватів і рід других, то кожне зауважить, що Курочки трохи на тому одруженні потерпіли. Колись вони були багатими землевласниками, ґаздами з ґаздів, і належалася б їм невістка з ліпших. Не раз стара Курочка, приглядаючись своєму синові, казала: „Я за свого „Кузьму" кого схочу візьму". А вийшло так, що в неї й „Кузьму" забрали. І то хто? Щербаки! Це правда, що вони з одного села, жили через дорогу, але ж бідота! Удома Щербакам і ноги не відважилися б переступити поріг Куроччиної хати, не посміли б! А приїхали на еміґрацію — відважилися на їх сина! Тепер Щербачиха дере ніс — що й ні приступу! А послухайте, як вона говорить! Та то пані з пань! Вона ліпше удає, як пані професорова або й докторова. А чому? Бо хитрощами впхалася між ліпші люди, і тепер їй хай трава по коліна! Оця несправедливість хапає за серце...

Отже, Зенон іде до хати. Відкривши двері, бачить, що кухня аж душиться від диму і глухне від крику. Між обома „сторонами" стіл, і він, власне, не допускає батьків до бійки. На привітання Зенона жадної відповіді. Він попросився був до голосу — марна річ. Свати гримають кулаками в стіл і кричать.

Але сталося диво: Зенон, проходячи попри стіну, якось ненароком вилучив ліктем світло. І що? Нараз у кухні все завмерло. Подібно, як із соловейком: накриєте клітку, і він замовкне.

„Ось де секрет миру!" — подумав Зенон.

Він побіг до пивниці та й вилучив світло в цілім домі.

Тихо. Всі чекають. Лише чути, як схлипує Зенонова мати. Вона любить плакати. Старий Курочка тяжко переживає її сльози і тримаючи за руку, благає уважати на серце.

Повернувшись із пивниці, Зенон запитав тихо, майже пошепки:

— Що сталося?

Йому відповів рідний батько, так само тихо, бо голосно сказане в темряві слово летить без контролі і може не влучити в ціль. І тоді воно не слово, а жмуток вати. Тому старий Курочка говорив тихо, тихіше за свого сина, і тим звернув на себе загальну увагу. Навіть його жінка перестала плакати.

Він сказав:

— Ми прийшли офіційно повідомити тебе, Зеноне, як сина, що коли помреш, то будеш похоронений з нами, на нашому цвинтарі. І принесли від адвоката папери, які ти мусиш підписати, що хочеш лежати з нами. Ми вже маємо того всього досить!

І знову тиша, аж чути, як сусід траву косить.

Тоді слово забрав сват Щербак, батько Наталі, Зенонів тесть. Він також знав із практики, що в темряві кричати недоцільно, а стукати навпомацки кулаком по столі небезпечно, і тому говорив тихо й досить помірковано. Він сказав:

— Якщо Зенон ваш син, а наш зять, то наша донька Наталя ваша невістка. Тобто вони наші шлюбні діти і зв'язали нас водно. Правда чи ні?

Старий Курочка відповів:

— Так, але нині вже...

Якби було світло, то сваха Курочка звелася б на ноги і розказала всю кривду, від початку і аж до весілля, але в темряві не мала відваги і лише тяжко зідхнула.

— А тепер слухайте, що з того вийде, — спокійно вів далі Щербак. — Як ви заберете свого сина до свого гробу, то ми й для нашої доні знайдемо місце на цвинтарі поруч з нами. Правда чи ні? — спитав свою дружину.

— Так, правда, — відповіла та.

— А тепер, прошу я вас, що ми зробимо з онуком? Де йому готовити могилу: з татом чи з мамою? — закінчив Щербак.

Це питання так заскочило старого ґазду, що він тільки роззявив рот і лупав у темряві очима. Таж навіть адвокат про це не подумав! Е, виходить, Щербак не дурень!

У той час заплакав онук. Він плакав так, як ніколи. Усі кинулися його заспокоювати. І хлопчик, схлипуючи, сказав:

— Я хочу бути з мамою, з татом, з дідом і дідусем, з бабцею і бабусею...

Він усе розумів, але ще був замалий, щоб збагнути чудо, яке викомбінували дідусі і бабусі...

— Отут то воно і є! — вже відважнішим голосом заговорив старий Курочка. — Я хочу знати, як онук навчений? Нехай покаже пальцем, хто у нього дід, а хто дідусьо, хто бабця, а хто бабуся. Хай покаже!

Зенон, ніби на команду, побіг у пивницю, влучив світло, щоб дитина могла показати пальчиком свій рід, а сам вийшов надвір. Ходив довкола хати і прислухався. Тихо, спокій. Крізь вікно було видно, як його син, мов зайчик, перескакував з рук на руки дорогих йому гостей.

Повернувся Зенон до хати аж тоді, коли побачив, що Наталя подає на стіл вечерю. У кухні під час затемнення ніхто не курив, дим вивітрився, лишився тільки прикрий запах із люльки ї... людської злости. Зенон наповнив усім чарки.

Старий Курочка цокнувся із сватом і сказав такі слова:

— Я п'ю за те, щоб мій онук, невістка і син мали по смерті свій притулок. Ось про що мені ходить! А як вони в цій хаті щасливі то хай Бог так дає й надалі, а ми від себе все, що маємо, записуємо...

Сват Щербак, піднісши чарку, виголосив таке коротке слово:

— Дуже мені приємно що так сталося. Тепер ми нарешні прибилися кригою до берега...

І на тому закінчив свою промову.

Свахи сиділи на отамані і бавилися онуком. І зовсім не виглядало, що півгодини перед тим формували і скеровували вони ту злощасну кригу на цвинтар.

РОКОВИНИ 22-ГО СІЧНЯ

ЮТИКА, Н. Й.

Цього року, як і в попередніх роках, тут урочисто відзначено роковини 22-го Січня. Але коли підсумувавши всі пороблені заходи та час тривання святкувань тоді побачимо, що цьогорічні святкування Січневих Роковин відбулося урочистіше, як в попередніх роках. Святкування тривали від 20-го до 28-го січня включно.

В п'ятницю 20-го січня, в пополудневих годинах представники українських організацій і молодь на чолі з головою Відділу УККА професором Богданом Рабієм, Українське духовенство обох віровизнань були присутні на підписанні проклямації Дня Української Державности, яку видав посадник Ютіки Френк Дулен.

В той же сам час, завдяки праці місцевого 57 Відділу СУА на чолі з головою Орисею Запаранюк і при допомозі пань Ірени Рабій, Анни Кошикар, Олени Кокодинської і Ярослави Козій розташовувалося у вестибюлі найбільшого ютицького банку українське мистецтво: старовинна ноша та образ гантерської церкви мальований Оксаною Лукашевич. Над виставкою приміщено великий напис з поясненням, що це Союз Українок Америки влаштував виставку українського мистецтва, в річницю Української Державности.

Виставка тривала від 20-го до 27-го січня 1967 р. І ось, що нас найбільше цікавить, директор банку подякував голові Відділу СУА за культурну виставку і одночасно зарезервував банковий вестибюль для виставки на наступний рік. Сотки відвідувачів вписалися до пропам'ятної книги і у заввагах висловлювали захоплення українським мистецтвом.

Субота 21-го січня і неділя 22-го січня були присв'ячені українській державницькій справі місцевою пресою, телевізією і радіовисильнями. На ратуші міста Ютики повівав український прапор. В місцевих церквах відправлено Служби Божі на інтенцію українського народу.

В середу 25-го січня союзянки мали 15-хвилинне інтервю на місцевій телевізії про українське мистецтво та українську державність.

В суботу 28-го січня закінчено святкування 22-го Січня, мистецькою академією. Академію відкрив проф. Богдан Рабій, голова Відділу УККА, привітавши присутнього достойного гостя п. генерала Павла Шандрука, що був запрошений на це свято. Публіка щиро привітала оплесками гостя, бо чимало було на залі родин тих, якими п. генерал командував в боях проти нашого відвічного ворога — Москви.

На сцені ждали п. генерала виструнчені бувші вояки українських армій з першої і другої світових воєн, українські вояки американської армії, сумівці і пластуни, всі з прапорами. Звіт п. генералові подав п. Іван Бекерський, голова місцевої Станиці Дивізійників. Китицю троянд піднесли діти бувших дивізійників.

Промовляючи спеціяльно до молоді п. генерал взивав молодь любити все, що українське, любити Бога й Батьківщину.

По закінченні промови генерал Шандрук удекорував бувших учасників Визвольних Змагань 1917-1921 рр. орденом Воєнного Хреста: пп. Ольгу Ярмак, Петра Ярмака, Юліяна Рабія, Степана Гуцала і Свідерського. Пропам'ятною медалею св. Архистратига Михаїла — Української Національної Армії удекорував Володимира Запаранюка.

Під кінець першої частини свята був Апель, прочитаний Мироном Мельником під звук сурмачів — Івана Семеняка і Вол. Рабарського. Спільні деклямації „Дзвони в Україні" і „Петлюра" виконали члени юного СУМА пп. Розалія Косар, Анна Коцинда, Стефка Коцинда, Ірка Казанівська, Волод. Рабарський, Мирон Мельник, Роман Мельник, Богдан Кошикар, Анна Косар і Анна Казанівська.

В другій частині свята проф. Іван Василик, учасник визвольних змагань, прочитав реферат. Відома рецитаторка п. Орися Запаранюк виконала деклямацію „Україні" слова О. Колесси. Улюблений ютичанами чоловічий хор „Сурма" із Сиракюз під диригентурою п. Зенона М'ягкого проспівав „Наш рідний край" — муз. Третяка, „Розпращався стрілець" — муз. Юрія Лаврівського, „Ми йдемо в бій" муз. М. Гайворонського, „Хор вояків" з опери „Фавст" при фортепіяновім супроводі панни Христини Чорної. Публіка бурхливо оплескувала хористів та диригента. Загальним співом „Ще не вмерла Україна" закінчено святочну академію.

По закінченні свята при спільній перекусці вітали п. генерала місцеві священики о. Богдан Сцик і о. Богдан Юрченко, бувший старшина УСС д-р Юліян Рабій, головний радний УНСоюзу Волод. Запаранюк від УНСоюзу і як бувший український вояк, Орися Запаранюк від Відділу СУА, Василь Рабарський від СУМА та Іван Бекерський від Станиці дивізійників. Від хору „Сурма" вітав Роман Шаран, а хористи відспівали „Многая літа" генералові.

В. З.

БОСТОН, Масс.

Відзначення роковин Державности і Соборности України відбулося 22-го січня заходом місцевого Відділу УККА і при співучасті місцевих громад. організацій.

Відзначення розпочато Богослуженнями в наших церквах. В українській католицькій церкві, о. Еміліян Шараневич відправив Службу Божу з окремою молитвою за український нарід. В українській православній церкві, о. Іван Данилевич молився під час Служби Божої в намірені українського народу, а по Службі Божій відправив панахиду за поляглих воїнів в боротьбі за Українську Державність.

Академія відбулася у виповненій громадянством залі української православної громади св. Андрія. Розпочато її американським гимном, який виконав Евген Мороз. Академію відкрив проф. д-р Іван Олексишин, Їни відбулося 22-го січня завідчитав тексти IV Універсалу і Акту Злуки. Проклямації Губернатора і мейора Бостону відчитав Орест Щудлюк, заступник голови Відділу УККА. Адвокат Фредерік С. Лянгоні, член Міської Ради, зложив усний привіт від міста Бостону. Доповідь виголосив інж. Олександер Кремена з Провіденсу. Доповідач подав історичний перебіг подій та вказав на політичні і військові труднощі, серед яких творилася Українська Народна Республіка.

Мистецьку програму заповнили сольоспіви, деклямації, виступи хору та мандолінової оркестри.

Сольові точки виконали пані Лариса Діяк, Наталія Калиниченко та Евген Мороз. Деклямували: пластун Юрій Миколаєвич, пластунка Христина Свистун і учні школи нс. Юра. Хор української католицької парафії Христового Серця під диригентурою Степана Дацка відспівав три пісні. Молодь СУМА виконала мельо-деклямацію на тлі гри мандолінової оркестри під диригентурою Миколи Калиниченка. Заповідачем програми мув Михайло Возьний. Академію закінчено відспіванням українського національного гимну.

Під час академії прийнято резолюції, в яких підкреслюється важність IV Універсалу і Акту Злуки, відкидається неісторичне і неправдиве насвітлення змісту тих Актів, засуджується поневолення України та засуджується московське переслідування діячів української культури та нищення українських національних пам'яток в поневоленій Україні.

Заходом Відділу УККА в Бостоні Губернатор Массачусетс Джон А. Волпі, і мейор Бостону, Джон Ф. Колінс, проголосили 22-го січня ц.р. „Днем Української Незалежности" в Массачусетсі і Бостоні. В обох проклямаціях засуджено московське переслідування діячів української культури і нищення українських національних пам'яток в Україні.

В понеділок, 23-го січня 1967 р., перед ратушем в Бостоні повівав український національний прапор. З приємністю треба відмітити, що під час піднесення прапору була велика група наших людей, чим засвідчено, що українці дорожать річницею проголошення Незалежної України і оцінюють щорічне проголошення „Дня Української Незалежности."

О. Щудлюк

Алентавн, Па.

ВІЗИТАЦІЯ МИТРОПОЛИТА АМВРОЗІЯ

27 листопада о годині 3-ій по полудні прибув до нашої парохії наш найвищий достойник Української Католицької Церкви в Америці, Митрополит Кир Амврозій, в асисті економа о. Василя Лостина.

Вірні парохіяни церкви Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії громадно зібрались на 4-ій вул., біля церкви, щоб урочисто привітати свойого Владику. В цій надзвичайній святочній зустрічі взяли участь старші і молодші громадяни зі своїми дітьми та шкільною молоддю.

С процесії з хрестом учні парохіяльної школи при церкві Непорочного Зачаття впроваджували Митрополита до Храму. При вході до цеєркви на сходах привітав Владику 8-літній юнак, учень парохіяльної школи, Богдан Хорват гарним віршиком в честь Митрополита, а учениця цієї ж школи 8-літня Ірина Шумило вручила Владиці гарний букет червоних рож. Владика щирими словами дякував дітям за їх привіт та спитав Богдана Хорвата, хто підготовив його до цієї деклямації. Богдан став на позір і відповів, що його навчив парох о. Бариляк. При вході до церкви старший брат Іван Вокрін привітав Митрополита хлібом і сіллю. Під час входу Владики до церкви дяк Михайло Керкуш разом з присутніми відспівав „Буди ім'я Господне".

При вщерть заповненій церкві Митрополит в асисті о. В. Лостина, відправив Молебен до Серця Христового. По св. Євангелію о. Тома Бариляк привітав Митрополита щирими словами. Гарну проповідь релігійно-патріотичного змісту виголосив Владика, який закликав українську спільноту до ревної співпраці в Христовій Церкві, в якій маємо повну свободу визнавати своє вірування в одну святу соборну Апостольську Церкву, якої ми є дітьми. Владика закликав вірних зберігати всі традиції, зберігати наші чудові пісні, звичаї та обичаї, бо вони стали твердим фундаментом нашого життя, а за тим і буття у вільному світі. Митрополит щиро й сердечно дякував алентавським громадянам за жертвенну матеріяльну поміч, якою Алентавська парохія допомогла здвигнути величаву Катедру Непорочного зачаття Пречистої Діви Марії у Філядельфії. По закінченню відправи Владика побажав многоліттєвія Святішому Отцеві Папі Павлові VI-ому, Блаженнішому Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові, всім Владикам і священству та всьому українському народові. Владика згідно з волею Святішого Вітця уділив присутнім повного відпусту. Кінець релігійно - празничної церемонії Владика закінчив роздачею пам'яткових образців.

Ню Йорк, Н. Й.

ЗБОРИ ВІДДІЛУ ФУК

3-го грудня 1966 відбулися в Українськім Народнім Домі Звичайні Загальні Збори Нюйоркського Відділу Фонду Катедри Українознавства. В Зборах взяли участь 32 фізичні і правні особи. Відкрив Збори голова Відділу ФКУ в Ню Йорку адв. Василь Жовнір. На внесок п. Григорія Яремчука приявні вибрали одноголосно на предсідника Заг. Зборів адвоката Яр. Гриневича, а на секретаря п. Івана Голуба. Зібрані вшанували повстанням з місць і хвилинною мовчанкою тих заслужених для ФКУ громадян, які у звітовому часі померли у Ню Йорку: рад. Р. Авдиковського, З. Бориспольця, М. Боруту, С. Гречила, письм. Ф. Дутка, В. Заганяча, д-ра В. Калину, — С. Процькова, М. Романова, С. Свинтуха, о. А. Стиранку.

Голова Екзекутиви ФКУ п. С. Хемич привітав Збори від Гол. Управи ФКУ й подав перебіг збірки на терені ЗДА. Він розказав про зворушливі випадки жертвенности на цілі Фонду Катедри Українознавства, — коли то вбогі, старші віком громадяни, що живуть у важких матеріяльних обставинах, посилають свою лепту на ФКУ, — „щоб із тієї Катедри йшла оборона нашої справи перед вільним світом, — щоб лунала правда, нефальшована наука про Україну і наш народ." Та хоч у загальному осягнено збіркову суму 223.000 ам. дол., з чого на терені Ню Йорку зібрано до 25 листопада 1966 р. суму дол. ам. 54.306.65 — то до заокруглення потрібної суми ам. дол. 350.000 не достає ще сума 127.000 ам. дол.

Коли б українські громадяни, що в нашій громаді матеріяльно добре ситуовані, заможні, схотіли зрозуміти повагу хвилі і потребу заснування тієї катедри й поспішили зі своїми датками (ам. дол. 100 — 500 — 1000) які можна сплачувати також у догідних ратах, — тоді б ми в наше 50-ліття Української Державности могли при одному з американських університетів здвигнути „Пам'ятник — сильніший від криці, — пам'ятник вічного живого слова правди про Україну." — А яке це мало б значення в наших змаганнях за Вільну Суверенну Українську Державу — не треба пояснювати.

Голова Відділу ФКУ адв. В. Жовнір відчитав протокол останніх Заг. Зборів, склав звіти свій і секретаря, та предложив Заг. Зборам взір правильника, який Збори одноголосно прийняли. По звітах пані М. Хемич, як скарбнички, і п. Гр. Яремчука про дії контрольної комісії, відбулася над звітами дискусія, після чого на внесок Контр. Комісії Заг. Збори уділили уступаючій Управі абсолюторію.

Зі звіту Контрольної Комісії присутні довідалися, що з повищої суми не зужито ні сотика на адміністраційні потреби Відділу ФКУ. На такі потреби як пошта, папір, кошти висилки делегатів на Красву Конференцію Представників ФКУ в Льорейні, Огайо, і на Дев'яту Конвенцію УККА та на вінок покійному голові Відділу сл. п. Сильвестрові Процькову члени керівних органів Відділу самі зложили 180 долярів, поминаючи їхній безкоштовний вклад енергії, часу і труду для загальної справи катедри. Цей факт, що є в дусі Статуту ФКУ, був головною причиною того, що Збори висловилися з найбільшим признанням на адресу членства уступаючих керівних органів Відділу ФКУ в Ню Йорку.

На бажання Зборів Президія звертається до тих громадян міста і околиць Ню Йорку, які ще не мали змоги стати фундаторами першої катедри українознавства в Америці, з проханням складати свої столярові датки на катедру ратами або одноразово на конті ФКУ ч. 2226 в кредитівці „Самопоміч", 98 Секонд Евню, Ню Йорк 10003, особисто або поштою, щоб в той спосіб заощадити зайвого труду представникам ФКУ.

На внесок Номінаційної Комісії обрано нові керівні органи Відділу ФКУ в Ню Йорку. До Управи ввійшли адв. Василь Жовнір голова, — містоголова: п. Михайло Ступка, — секретар: п. Володимир Саляк, — скарбник п. Антін Патер. — Члени Управи: д-р Олександер Саноцький, — адвокат Ярослав Гриневич, п. Дмитро Мотрук, п-ні Ірена Гевко-Печко, п. Романна Присяжнюк, п. Микола Яремко, п. Василь Сидор, п. Микола Шпитко, п. М. Ґонко. До Контр. Комісії: голова: п. Гр. Яремчук члени: інж. Яків Балабан і п. ІванГолуб. До Товариського Суду: інж. Михайло Ільків — голова, члени: пп. Лаврентій Барицький і інж. Петро Байбак.

Під кінець Зборів приявні підкреслювали потребу посилити збіркову акцію, збільшити число збірщиків, котрі б найшли дорогу до українських патріотів, щоб вони помогли завершити це преважне діло, в надії, що рік 1967 принесе осягнення тієї великої цілі.

Збори закінчено відспіванням: „Ще не вмерла Україна!"

Референт преси

Балтімор, Мд.

В ПОКЛОНІ ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

337 Відділ Українського Народного Союзу носить ім'я Івана Франка, і тому взяв на себе ініціятиву відзначення 50-тих роковин смерти свого великого патрона. Ініціятиву 337 Відділу УНС підтримала вся українська громада в Балтімор, постановивши влаштувати кілька окремих імпрез для ширшого розгляду багатогранної творчости Івана Франка.

10-го грудня 1966 р. заходами337 Відділу відбувся перший вечір присвячений Іванові Франкові. Вечором проводив д-р Ярослав Шавяк. На програму зложились дві доповіді: 1) „Автобіографічні елементи в творчості Івана Франка" в опрацьованні проф. д-ра Василя Лева. 2) „Іван Франко і діти", в опрацьованні п. мґр Лесі Храплмвої. Обидві доповіді зробили на присутніх велике враження.

Пані проф. Лідія Шав'як відчитала уривки з поеми „Мойсей", а пластун Ігор Демішка гарно прочитав уривок з „Лиса Микити" Голова 337 Віддділу УНС п. Е. Притула влаштував виставку творів Івана Франка, яку присутні мали змогу оглядати.

Вечір закінчено гутіркою за чаєм.

На майбутнє в пляні дві імпрези, присв'ячені Іванові Франкові. Літературний вечір, що відбудеться в приміщенні Самопомочі, 18 лютого і великий франківський концерт 19 лютого в публічній школі при вул. Фейт і Енн.

Р. З-ка.

ЕКЗЕКУТИВА УККА...

(Закінчення зі стор 1-ої)

громадян своїх міст і стейтів, щоб вони разом із своїми співгромадянами українського роду відповідно відзначили ці роковини.

В минулому році вплинуло до каси УККА $106,287.45

Скарбник УККА д-р Ярослав Падох, звітуючи за Фінансову комісію, насамперед ствердив, що в минулому 1966-му році УККА мав $106,287.45 загального прибутку, з чого було $85,302.29 впливів з національного датку, $14,765.44 впливів із IX. Конгресу та $6,219.72 з передплат видань УККА і продажу книжок та ін. З днем 1-го січня 1967-го року, в касі УККА було $13,059.99. Точний звіт із усіх касових прибутків і видатків УККА в минулому році буде проголошений в пресі в найближчому часі. Звітуючи за Фінансову комісію, наради якої попередили засідання Екзекутиви, д-р Падох подав, що Комісія пропонує Екзекутиві створити пост організаційного референта для зв'язку з громадами, винести публічну подяку платникам національного датку за їх жертвенність, нагородити спеціяльною грамотою філядельфійську громаду за найвищу суму зібраного національного датку, а громади Лорейну і Гартфорду за найповніше виконання своїх збіркових квот, винести окрему подяку збирачам національного датку. Рекомендації прийнято.

Проф. Л. Добрянський доповідатиме на світовому Конгресі

За Організаційну Комісію Підготовчого Комітету для СКВУ звітував її голова Йосип Лисогір, поінформувавши Екзекутиву УККА про теперішній стан підготови Світового Конгресу. Він рівночасно поінформував, що згідно з рішенням Підготовчого Комітету, Екзекутива УККА має право делегувати одного із трьох передбачених на Світовому Конгресі доповідачів. Двох інших рекомендуватимуть КУК та українські репрезентації в Европі. Екзекутива УККА одноголосно рішила, щоб від українців в Америці доповідачем був президент УККА проф. Лев Добрянський. Темою доповіді представника американських українців буде — згідно з домовленням Підготовчого Комітету — „Концепція нашої політики в житті наших країн".

Консолідаційні заходи

П. Й. Лисогір звітував також за створену Екзекутивою та очолювану ним Консолідаційну Комісію, що має за завдання довести до відповідного порозуміння з тими громадськими установами, що на IX Конгресі УККА відмовилися від участи в його керівних органах. Звітодавець тільки ствердив, що розмови в цій справі є на „добрій дорозі", але виникли деякі нові комплікації, бо видвигнено нові вимоги. Він особисто впевнений, що при дальшій добрій волі ці суперечності будуть позитивно полагоджені.

Зв'язки з представництвом Державного Центру

Також для цієї справи існує окрема Комісія УККА, яку очолює віце-президент УККА Антін Батюк. Звітуючи з нарад цієї Комісії із уповноваженими Представництва, п. Батюк ствердив, що ці наради, які відбулися перед нарадами Екзекутиви, в першу чергу устійнено, що такий зв'язок потрібний, бо акції УККА і Представництва Державного Центру будуть успішні і кориснійші для української визвольної справи, як будуть себе взаємно доповнювати. Подібні зустрічі будуть продовжуватися в майбутньому.

Публікації УККА

Редактор англомовних видань УККА д-р Володимир Душник інформував Екзекутиву про плян відзначення 50-річчя Української Національної Революції в англомовних публікаціях УККА та про деякі інші заходи в цій же справі.

Рішено на поропозицію віце-президента УККА Лева Футали видати окрему заяву з нагоди 25-річчя створення УПА, а визначенням речення чергових нарад Екзекутиви на 3 березня, а Ради Директорів УККА на 4-го березня ц. р., закінчено це засідання Екзекутиви УККА.

Ділимося з Рідцею, Приятелями і Громадянством болючою вісткою, що дня 3-го лютого 1967 р. у вечірніх годинах, ненадійно відійшов у Вічність на 57-му році життя

бл. п.

ЮРІЙ МУСІЙ

ПОХОРОННІ обряди відбудуться у вівторок 7-го лютого 1967 р. р. о год. 9-ій рано з церкви св. о. Миколая на цвинтар Проспект у Торонті.

Опечалені горем:

дружина — ІВАННА
мати — ВОЛОДИМИРА
брат — РОМАН
сестра — ІРИНА
Рідня в Канаді, Америці і Україні

Другий список пожертв

Замість квітів на свіжу могилу

громадського діяча та пластового провідника славної пам'яти

інж. РОМАНА ГОЛОДА

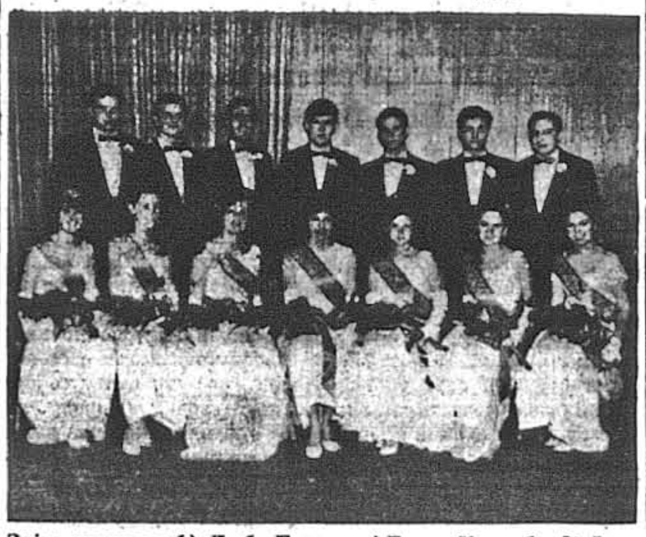
склали пожертви на фонд Енциклопедії Українознавства, що її видає Осередок НТШ у Сарселі:

1. Олена і Євген Бориси, Торонто	$ 100.00
2. Ірина і Роман Вжесневські, Торонто	100.00
3. Марія і Григорій Реплянські, Торонто	30.00
4. Марія та д-р Кость Третяки, Пассейк	25.00
5. Анна і Дмитро Тихі, Ірвінгтон	25.00
6. Ярослава і Михайло Шафранюки, Торонто	25.00
7. Ірина і мґр. Ростислав Зелені, Віндсор	20.00
8. Софія Білик, Торонто	15.00
9. Юрій Карманін, Торонто	15.00
10. Євгенія і Роман Паладійчуки, Торонто	15.00
11. Д-р Володимир Соханівський, Торонто	10.00
12. Д-р Оля Репетило, Бостон	10.00
13. Інж. Василь Вацик, Торонто	10.00
14. Наталія Закидальська, Торонто	10.00
15. Дарія і інж. Михайло Цибульські, Торонто	10.00
16. Іванна Бриґідер, Торонто	10.00
17. Ярослава і Михайло Ребрики, Торонто	10.00
18. Степан Ґела, Торонто	10.00
19. Ліда Вахнянин, Торонто	10.00
20. Марта і інж. Євген Вацуки, Монтреал	10.00
Разом	$ 470.00
У першому списку проголошено 20 пожертв	$ 575.00
Разом досі 40 пожертв на суму	$1.045.00

Дальші пожертви на фонд Енциклопедії Українознавства НТШ для вшанування пам'яті Покійного сл. п. інж. Романа Голода, можна пересилати в Канаді до Пластової кооперативи „ПЛАЙ" у Торонті на адресу: **Play Co-op Ltd., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont., Canada**, а у США на адресу представника Енциклопедії Українознавства на США: **Mr. Volodymyr Sawchak, 2074 Vyse Avenue, Bronx, N.Y. 10460, U.S.A.**

ПАТРОНАТ
Осередок НТШ у Сарселі
Торонто, Онт., Канада

КАРНАВАЛОВИЙ БАЛЬ ХОРУ „ДНІПРО"

Зліва направо: 1) Люба Гадзима і Борис Кордуба, 2) Ірма Осадца і Ростислав Ковальський, 3) Оксана Павник і Петро Шокалюк, 4) Оля Мовчан і Василь Ведмедик, 5) Христя Полянська і Адам Мішталь, 6) Мирося Баслядинська і Юрій Гук, 7) Віра Кордуба і Петро Басалик.

Український Клівленд а також вся околиця, де живуть симпатики і прихильники хору „Дніпро", мали нагоду і цього року, 14-го січня забавитися на Карнаваловому Балі „Дніпра". Знаючи це, що репутація і престиж хору і його Балів з кожним роком зростають, хор старається влаштовувати свої забави в модерних приміщеннях. Цього року забава відбулася у балевій залі новозбудованого готелю Голленден Гавс, у центральній дільниці міста. Організацією забави займався обраний Комітет, очолюваний п. Григорієм Голубцем.

Хоч початок забави був оголошений на 9 год. то вже далеко до 9-ої почали з'їзджатися гості і члени хору. Скоро заля, яка розрахована на 500 осіб, мусіла помістити понад 600 гостей, які під звуки европейської оркестри, у бравурно - веселому настрої, забавлялися до 3 год ранку. Було трохи тіснувато, але це настрою не псувало, а деякі з гостей жартували, говорячи, що танцюють „на зміну".

Біля 11 год. голова хору „Дніпро", інж. Роман Трепіньовський, привітав гостей та заповів впровадження на залю деб'ютанток, яких вітав кількома словами. Відтак оркестра заграла марша і п. Володимира Кавка, яка займалася підготовкою цього деб'юту, по черзі представила деб'ютанток, а саме: Оля Мовчан, Христя Полянська, Люба Гадзима, Віра Кордуба, Мирося Баслядинська, Оксана Павник і Ірма Осадца. Їхніми партнерами були: В. Ведмедик, А. Мішталь, Б. Кордуба, П. Басалик, Ю. Гук, П. Шокалюк, і Р. Ковальський.

За прийнятим звичаєм молоді деб'ютантки свій перший офіційний танець відтанцювали з батьками, а опісля, батьки передали своїх дочок їхнім молодим партнерам - студентам. Представники місцевих газет „Плейн Ділер" і „Прес" як Баль так і Деб'ют, віднотували зі світлинами на своїх сторінках. Біля 12 год. зібрався хор і відспівав три колядки, які підсилили веселий настрій забави. На прохання маршала забави Юрія Оришкевича відомі солісти і любителі співу в супровід оркестри, співали: д-р С. Боднар „Дві зіроньки" (Бостон), п. Олена Кондратенко „Чи справді" (танґо), п. Роман Кассараба „Гей-Го" (танґо), і п. Р. Полатайко „Осінній лист" та фокстрот.

Можна сміло твердити, що на забавах хору „Дніпро" бавиться вся клівлендська і позаклілендська „Соборна Україна." Гості за походженням з усіх закутків української території, різних професій, різних політичних переконань і різних конфесій, представники нової і старої еміґрацій, молоді студенти та студенти і ті що кількадесять років тому були молодими. Були гості позастейтові і зі сусідньої Канади та Вашинґтону, які прилетіли літаком, щоб забавитися разом з хором „Дніпро".

Хор „Дніпро" гордий з того, що дав своїм гостям декілька приємних годин і дякує гостям за симпатії та підтримку. Всі критичні заввагн, які були зроблені з добрим наміром постараємося у майбутньому взяти під увагу.

* *

Цей новий 1967 рік хор „Дніпро" започаткував першим концертом в Університеті в Акроні, 21-го січня в суботу напередодні 49-ої річниці — проголошення Самостійної Української Держави. Концерт відбувся за старанням проф. Університету в Акроні Теодора Мацькова і відділу УККомітету в Акроні. Акронцям, а головно представникам Університету в Акроні, хор „Дніпро" щиро дякує за слова признання та українську гостинність.

На другий день в неділю 22-го січня, хор брав участь у святочній Академії у Клівленді, яку також підготовив місцевий відділ УКК-ту. Хор „Дніпро" зі своїм мистецьким керівником і дириґентом маестром Е. О. Садовським та сотнею співачок і співаків-любителів пісні, які безкорисно посвячують, і час, і працю для хору — дивиться у майбутнє з великими надіями. А вже доплив молоді до хору дає запоруку на довге існування і виглядати все молодо.

Відсвяткувавши минулого року свій 10-літній ювілей і підсумовуючи працю, хор „Дніпро" може сміло сказати, що його члени своїх співацьких „талантів" не закопали. Проце свідчить праця хору: — безліч концертів у містах ЗДА і Канади, концерти в радіо і в телевізії, Академії і гостинні виступи, а між ними недавній виступ на ювілею дириґента симфонічної Клівмендської оркестри маестра Джорджа Зела, на який хор був запрошений. Це все хор „Дніпро" осягнув при гармонійній співпраці всіх членів і дириґента та при моральній і матеріяльній підтримці симпатиків і приятелів, яких здобуває собі чимраз більше.

Омелян Макогін
(пресовий референт хору „Дніпро")

Пожертви на Студії до історії українців Канади"

Після появи II-го тому „Студій до історії українців Канади" до каси УВАН наспіли на видання дальших томів наступні пожертви:

По 25 дол.: Кредитова Кооператива Північного Вінніпеґу (давніше зложила 25, разом 50 дол.), Степан Ямнюк, Василь Макота, проповідник Роберт Ковалевич, всі з Вінніпеґу, адвокат Юліян Стечишин зі Саскатуну.

По 10 дол.: Тома Кобзей, Вінніпеґ (давніше зложив 25, разом 35 дол.), Іван Грушовий, Сифтон, (передше зложив 25, разом 35), д-р Петро Сайкевич, Віндзор (передше 25, разом 35), Михайло Соколик, Домініон Сити (давніше 25, разом 35), ред. Роман Ільницький, Ню Йорк, ЗДА.

Українська Вільна Академія Наук в Канаді висловлює повищим жертводавцям щиру подяку та просить інших про піддержку в публікації „Студій до історії українців Канади". Одночасно УВАН повідомляє, що третій том „Студій", в якому обговорюється пресу і літературу Піонерської доби, є в підготовці до друку та появиться з друку в половині цього року. Як відомо, „Студіями до історії українців Канади" УВАН відмічує 75-ліття українського поселення в Канаді та Сторіччя Канади.

Всі жертводавці, що зложили датки в сумі 25 долярів або більше, являються фундаторами цілого видання. Їхні імена та датки впишуться на окремій листі до кожного тому.

Пожертви і замовлення слати:
Ukrainian Free Academy of Sciences (U.V.A.N.) P. O. Bhx 3597, Station B. Winnipeg 4, Manitoba, Canada.

„Перцеві" 40 років

Сатиричному київському журналові „Перець" сповнилося 40 років „віку" (щоправда, він виходив із значними перервами, звався колись „Червоним перцем", а потім — вицвів...). Тепер редакції „Перця" дали якусь „Грамоту", на що можна сказати коротко: „Так їм і треба". Тематика того журналу дуже обмежена: ланкові, доярки, бюрократ, дозволено ще нападати на віруючих у Бога. А про те, з ким ще воював „Перець" — сказано в „Молоді України" з 29 січня: „З усіма, хто Країні Рад заважав. Він шпетив націоналістів - запроданців і їхніх хазяїв"... Редактором „Перця" є покищо Федір Маківчук... Покищо, — бо він знає, скільком членам редакції „Перцю" уже дали „перцю" московські працедавці.

ЩЕ ДО УСПІШНОГО КОНЦЕРТУ В УВАН У ЗДА

На концерті в УВАН 29-го січня виступали також два молоді піяністи, які мали заслужений великий успіх в авдиторії — Юрій Савицький, що виконав Бетговена Grande Sonate, opus 26 і Марко Сидорак, що виконав Ліста Funerailles.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 10-го ЛЮТОГО 1967 р.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 155 Відд. о год. 7:00 веч. в залі УНДому при 760 Стейт Ст. у Перт Амбою, Н. Дж. — Управа.

СУБОТА, 11-го ЛЮТОГО 1967 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори В-ва св. І. Хрестителя — 270 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі, 96 Фліт вул. Проситься членство прибути на збори і вирівняти залеглі вкладки. — А. Шаран, гол., М. Баран, фін. секр., Степан Островський, рек. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. в вище згадану суботу. Просимо прибути і вирівняти біжучі і залеглі вкладки. Нова управа на 1967 р. Ю. Терпелюк, гол., Д. Матківський, заст. гол., І. Струк, секретар і касир, М. Карпин, заст. секр. Контрольна Комісія: суддя В. Луцишин і І. Векгринюк. — І. Струк, секр.

НЕДІЛЯ, 12-го ЛЮТОГО 1967 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вул. Управа на 1967 р. залишилася та сама. — Г. Степанек, предс., Г. Кісіль, секр.

GARY, Ind. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 100 Відд. о год. 2-ій по пол. в Пітман Сквер, 51-ша і Пенн вул. На порядку нарад дуже важні справи. — Управа.

ГЕМТРАМК, Міш. Місячні збори 94 Відд. ім. М. Шашкевича о год. 2-ій по пол. в приміщенні Укр. Дем. Клюбу при вул. Ґрилінґ 2376. — М. Бориськевич, рек. секр.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва І. Франка — 334-ий Відд. о год. 1-ій по пол. при Парма Сейвінґа, 5839 Ridge Rd. Проситься чл. прибути і вирівняти свої вкладки. На річних зборах вибрано такий уряд: М. Задерецький, пред., І. Холодняк, рекр. секретар, Стефанія Вохонок, фін. секр., Контр. Ком.: Ю. Коціщевський, М. Филяк та П. Вохонок. — Управа.

ШИКАГО, Ілл. Річні Загальні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 252 Відд. о год. 12-ій дня в залі Катерд. Собору св. Володимира при 2238 В. Кортез вул. Справи до полагодження дуже важливі, тому проситься всіх членів прибути конечно. — М. Польовий, гол., С. Маланчук, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Василія Великого 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. — Управа.

MONESSEN, Pa. Місячні збори членів 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в Українській залі на 2-ій вул. 213 Скунмекер Аве. Проситься членів прибути і заплатити свої місячні вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

ГАРТФОРД, Конн. Річні збори Відділу УНС 277 відбулися 28 січня 1967 р. на яких вибрано Управу на 1967 р.: В. Василенко, гол., Т. Мельник, заст., Є. Гомотюк, фін. секр., П. Дутка, кас., В. Мусій, рек. секр., В. Дерлиця і В. Ґрунтовський — члени Управи. Контр. Комісія: інж. О. Вандера, гол., С. Кравець і П. Колінський — члени. По зборах Відділу відбулися збори членів Каси Хворих, на яких, на пропозицію голови Комісії К. Х. Я. Нестерука, ухвалено поправку до § 5 статуту, якою поширено допомогу членам на лічення в дома до 30 днів по відбуттю лічення в шпиталі до 20 днів. Пригадується Вш. Членам, що фін. секретар полагоджує членські справи в льокалі УНДому в кожну п'ятницю і суботу від 6-8 веч. і кожну 3-тю і 4-ту неділю від 4-7 год. веч. — Є. Гомотюк, секретар.

CENTRAL FALLS, R.I. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 93 Відд. о год. 2-ій по полудні в Сивік Сентер. Проситься всіх членів прибути і вирівняти місячні вкладки. В. Трембач, гол., П. Іваницький, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці — 36 Відд. о год. 2-ій по пол. На порядку нарад: заприсяження нововибраного уряду і відділові справи. — Марія Філяс, предс., Катерина Ярославська, касир, С. Гунька, секр.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:
JERSEY CITY, N. J. 07303
(P. O. Box 346)

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ______
Ім'я і прізвище: ______
Адреса: ______

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ______
Адреса: ______
______ Zip Code ______

ТАРЗАН, Ч. 5758. Дивний подорожний!

...Найближчого дня залишився тільки гарячий попіл... І численні тіла лежали обпалені до непізнання.

Багато пізніше в корабельнім бюрі дивний подорожний купував квиток.

Беручи в руку свій квиток, він показав своє обличчя. Агент побачив його і перестрашився із жаху!